

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

SUPPLEMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

Mesaj de felicitare

Stimați colegi,

Cu prilejul Crăciunului și Anului Nou Vă aduc cele mai sincere și calde felicitări, urări de bine și de sănătate.

Peste câteva zile va pleca în istorie anul 2020, an extrem de dificil pentru noi și pentru întreaga lume. Și totuși, pentru Academie a fost un an rodnic și plin de evenimente notabile. Rândurile noastre s-au completat și au crescut cu o parte dintre profesorii, doctoranzii și studenții-masteranzi de la o altă instituție de învățământ. Împreună am reușit să asigurăm buna desfășurare a procesului de studii și a altor activități științifico-didactice. Am fost alături și am susținut autoritățile publice, prin toate activitățile noastre, în scopul bunei desfășurări a proceselor de administrare publică. Deși am activat la distanță, am fost mai aproape unii de alții și am devenit mult mai uniți, fapt pentru care Vă exprim toată recunoștința și gratitudinea.

Stimați profesori, doctoranzi și studenți-masteranzi. Stimați membri ai întregului colectiv al Academiei de Administrare Publică. Vă doresc multă sănătate în anul care vine, mult optimism, tărie de caracter și succese noi în activitățile de zi cu zi. Fie ca anul 2021 să devină un an mai bun, mai rodnic și mai fericit. Pentru Dumneavoastră și pentru cei dragi Dumneavoastră. Să aveți în suflet lumina sărbătorilor de iarnă.

Adresez calde felicitări și tuturor angajaților din sectorul public, colegilor din mediul academic care, în condiții neobișnuite și dificile, au dat dovadă de curaj și dăruire.

Sărbători frumoase și Crăciun fericit!

La mulți ani!

**Rector,
Oleg BALAN,
doctor habilitat, profesor universitar**

Senatul a aprobat documente referitor la dezvoltarea strategică a Academiei

Senatul Academiei de Administrare Publică a aprobat în ședința din 29 decembrie 2020, Strategia de dezvoltare a instituției pentru perioada 2021-2027 și Programul de dezvoltare strategică pentru perioada 2021-2023.

Ședința a fost prezidată de președintele Senatului, Oleg BALAN, rector al Academiei de Administrare Publică, doctor habilitat, profesor universitar.

Prezentând aceste documente, prorectorul Academiei, Serghei PALIHOVICI, doctor, conferențiar universitar, a subliniat că, în calitate de lider național în oferirea serviciilor educaționale prin studiile de masterat și doctorat, cercetare și inovare în domeniul administrației publice, Academia de Administrare Publică își propune, în perioada următoare, să ridice aplicarea sistemului de management

al performanței la nivelul standardelor internaționale.

În aceeași ședință Senatul a aprobat componența nominală a Consiliului științific, regulamentele subdiviziunilor structurale ale Academiei, precum și alte documente de importanță majoră pentru activitatea Academiei în anul 2021 și în următorii ani.

Sergiu VLĂDICĂ

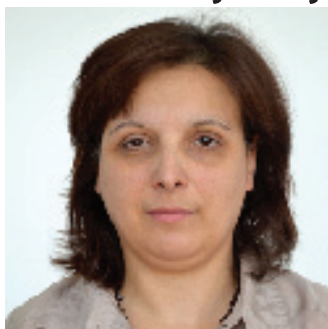
Plugușorul

Aho, Aho! Băieți fărtați,
Stați acasă, nu umblați,
Urătura-n noul an
O aducem prin online.
Plugușorul ascultați
Oriunde vă aflați.
Și cei ce administrați,
Lumea toată ca pe frați,
Ca să fie cu dreptate,
Să ni se-mplinească toate.
Să urăm și-Academia,
De Administrare Publică,
Ce ne pregătește cadre
Pentru bună guvernare,
De la mic și pân-la mare
Acum și pe viitor.
De-aceia se cuvine,
Să cinstim anul ce-a fost,
Și pe cel ce iată vine.
La mulți ani cu sănătate,
Să vă dea Domnul de toate.
Să aveți belșug în casă,
Tot ce va doriți pe masă.
Să primiți doar vești de bine
În Noul An care ne vine.
Să ne-aducă numai bine.
Și mai spune-i ca să-ți dea,
Tot ce vrea inima ta.
Fericire, sănătate,
Și numai belșug în toate.
Hăi, hăi!

Anul Nou o să ne fie,
Început de veselie.
În frăție și dreptate
Au să fie legi lucrate.
Noi cu ei mâna vom da
Și-ntr-o horă vom juca.
Dumnezeu care ne-ascultă,
Ne întinde hrană multă,
Soare mult, prosperitate,
Pentru neam, pentru dreptate.
La Anul și la Mulți Ani!

Prezentăm Subdiviziunile Academiei**Politica externă a Academiei promovată de
Catedra Științe politice și relații internaționale**

De la declararea independenței Republica Moldova a devenit actor al relațiilor internaționale, având drept priorități consolidarea independenței și suveranității țării, asigurarea integrității teritoriale, afirmarea statului democratic.

Pornind de la importanța rolului funcționarului public în organizarea realizării politicii externe a statului, promovarea și protejarea interesului național, atât peste hotare cât și în interiorul țării, precum și în vederea sporirii aportului funcționarului public în realizarea acesteia, în cadrul Academiei de Administrare Publică a fost creată în anul 1994 Secția relații internaționale și politică externă. În baza acesteia, în 1998 a fost instituită Catedra relații internaționale, care, împreună cu catedra limbi moderne aplicate se subordonau Direcției Relații Internaționale. Catedra Științe politice și relații internaționale, ca subdiviziune structurală aparte, a fost creată în urma fuzionării catedrei Relații internaționale cu catedrele de suport Științe sociopolitice (2011) și Limbi străine aplicate (2012).

Luând în considerare complexitatea problemelor relațiilor internaționale la etapa actuală și interdependența procesului evoluției lor și cel al dezvoltării și consolidării statului Republica Moldova, catedra vine să satisfacă necesitățile funcționarilor publici în formarea aptitudinilor și sporirea capacităților acestora în activitatea cotidiană, raportată la problemele actuale ale relațiilor internaționale, politicii externe și a integrării europene a Republicii Moldova.

În vederea atingerii scopurilor și realizării adecvate a obiectivelor propuse, catedra își concentrează activitatea în direcția cultivării la masteranzi a convingerilor și abilităților de promotori ai intereselor naționale pe arena internațională. Corpul

profesoral al catedrei, păstrând continuitatea, introduce noi discipline în planul de învățământ al programului Relații Internaționale, prin care sunt dezvăluite exhaustiv aspectele integraționiste europene și influența acestora asupra proceselor politice, economice și socio-culturale din Republica Moldova. Totodată, în cadrul catedrei are loc în permanență actualizarea programelor analitice, în scopul deplinei compatibilizări cu standardele naționale și ofertele educaționale europene.

Procesul de studii la programul de master Relații Internaționale se desfășoară în baza criteriilor procesului de la Bologna, cuprinzând masteratul de profesionalizare și cel științific. În cadrul programului de master Relații internaționale studenții-masteranzi beneficiază de cursuri speciale ținute în limba engleză: Intercultural Communication and Conflict Resolution și Economic diplomacy. Pe viitor se preconizează introducerea unor noi discipline care vor fi ținute în limbi de circulație internațională.

Programul de master Relații Internaționale beneficiază și de suportul Programului Uniunii Europene Erasmus+ care are drept scop modernizarea și internaționalizarea educației, formarea profesională și lucrul de tineret. Astfel, în cadrul Catedrei științe politice și relații internaționale, cu susținerea Programului Erasmus+, Catedra Jean

Monnet desfășoară cursul „Comprehensunea Uniunii Europene: abordare multi-conceptuală” cu disciplinele „Diplomația europeană: instrumente și politici” și „Concepția securității europene: abordare multidimensională”. Cursul oferă studenților-masteranzilor posibilitatea de a-și dezvolta cunoștințele, abilitățile și aptitudinile.

Membrii catedrei efectuează cercetări științifice independent sau în comun cu alte subdiviziuni ale Academiei la temele incluse în planul tematic de investigații științifice, participă cu comunicări la lucrările conferințelor, simpozioanelor și altor foruri științifice în țară și peste hotare, propagă în revistele de specialitate și în mass-media performanțele din domeniul specialității. La solicitarea Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului sau Guvernului sunt avizate acte normative din domeniul administrației publice, relațiilor internaționale și politicii externe.

Catedra se axează pe segmentul ameliorării programului instructiv-didactic de pregătire și perfecționare a specialiștilor din domeniul administrației publice și din alte importante sfere de activitate umană, promovarea unei înalte culturi politice în societate, desfășurarea diverselor sondaje în cadrul Laboratorului socio-demografic din subordine, analiza proceselor și fenomenelor social-politice din Republica Moldova și din lume.

Direcțiile generale și obiectivele principale de activitate ale catedrei au fost ghidate de la înființare și până în prezent de planul complex de acțiuni al AAP și actele aprobate de Senat. În perioada de activitate, catedra a identificat și a elaborat cursuri de instruire în funcție

de necesitățile și specificul contingentului care și-a făcut studiile. Au fost adaptate sau, în funcție de caz, reactualizate programele didactice conform modificărilor de esență în evoluția mecanismului de realizare a procesului de instruire.

Pentru cultivarea, valorificarea și adaptarea cursurilor menționate, la multitudinea aspectelor relațiilor internaționale, membrii catedrei participă activ la diverse conferințe, întruniri, seminare, proiecte etc., atât în spațiul Republicii Moldova, cât și peste hotarele ei. O semnificație importantă în realizarea obiectivelor activității științifice și sarcinilor propuse de către catedră o aduc publicațiile științifice ale profesorilor catedrei care reflectă interesul de cercetare și direcțiile prioritare.

Dat fiind faptul că fiecare minister, agenție sau entitate guvernamentală include și o direcție de integrare europeană sau relații internaționale, formarea oferită specialiștilor acestor structuri în cadrul masteratului este de o importanță indubitabilă. Or, dezvoltarea și modernizarea administrației publice este un factor decisiv pentru Republica Moldova. Instruirea și perfecționarea continuă, îmbunătățirea managementului resurselor umane în sectorul public, crearea unui corp profesionist, eficient și motivat de funcționari publici este o prioritate a Guvernului, realizarea căreia este o sarcină a Academiei de Administrare Publică, inclusiv a Catedrei științe politice și relații internaționale. În acest context, Academia de Administrare Publică, în parteneriat cu Organizația Internațională a Francofoniei, implementează proiectul „Initiatives francophones

(Continuare în pag. 3)

(Sfârșit. Început în pag. 3)

d'établissement (IFE) 2019-2022", în cadrul căruia se desfășoară o serie de acțiuni în vederea consolidării capacității diplomaților și funcționarilor publici responsabili de cooperarea internațională de a negocia și comunica în limba franceză în cadrul instituțiilor europene și internaționale.

Cadrele didactice ale catedrei sunt implicate în cadrul mai multor proiecte internaționale, colaborează cu organizațiile internaționale OIF, UNDP și organizațiile internaționale nonguvernamentale: Centrul de informare și documentare NATO în Moldova, IDIS „Viitorul”, Asociația pentru politică externă, Centrul Pro Marshall din Moldova etc.

Una dintre temele de interes pentru studenții masteranzi ai programului Relații Internaționale, constituie provocările mediului de securitate. În vederea obținerii competențelor și abili-

taților necesare de cercetare, în conformitate cu specializarea, studenții-masteranzi participă activ la măsurile științifice de profil, prezentând comunicări în cadrul Conferinței Tinerilor Cercetători, care se desfășoară anual în cadrul AAP, dar și a Conferinței științifico-practice internaționale „Teoria și practica administrării publice”. În contextul valorificării potențialului științific și inovativ, studenții programului de master Relații Internaționale au participat la Concursul „Cea mai bună lucrare de student în domeniul științei și inovării”, ediția 2020, realizând studiul cu tema „Impactul COVID-19 asupra securității naționale”. Lucrarea prezentată s-a bucurat de o înaltă apreciere, învrednicindu-se de Premiul „Cea mai actuală lucrare de student”.

În vederea consolidării abilităților practice ale studenților masteranzi, aceștia beneficiază pe durata studiilor de un sta-

giu de practică în cadrul autorităților administrației publice în direcțiile specializate ale ministerelor, agențiilor, instituțiilor publice în subordinea guvernului, Camera de Comerț și Industrie, în cadrul misiunilor diplomatice de peste hotare etc.

AAP promovează activ mobilitatea academică și internaționalizarea învățământului superior din țară, iar Catedra științe politice și relații internaționale folosește oportunitățile de mobilitate academică internațională pentru studenți și cadre didactice. Aici se înscriu bursele de cercetare în cadrul subprogramului Fulbright Scholar Program al Programului Fulbright din SUA, de care au beneficiat 3 membri ai catedrei. Totodată, prin mobilitatea academică a studenților și consolidarea cooperării se urmărește îmbunătățirea calității și relevanței studiilor. Actualmente, un student al programului de master

Relații Internaționale se află pe o perioadă de 6 luni la Universitatea „Adam Mickiewicz” din Poznań, Polonia, în cadrul programului de mobilitate academică.

În concluzie, ținem să menționăm că corpul profesoral al Catedrei științe politice și relații internaționale este format din cadre didactice cu o îndelungată expertiză în domeniul relațiilor externe, diplomație, instituții de securitate națională, organizații nonguvernamentale internaționale, reputați practicieni sau personalități ale vieții publice. Aceștia au reușit să participe activ la formarea noilor elite naționale, fie că ne referim la domeniul diplomatic, politic, administrativ sau alte segmente importante ale vieții publice.

Angela POPOVICI,
doctor, conferențiar
universitar, șef Catedră
Științe politice
și relații internaționale,
AAP

Sesiune de instruire privind resursele informaționale și documentare oferite de către Biblioteca Academiei

La 15 decembrie curent, în cadrul studiilor superioare avansate de doctorat, la Biblioteca Științifică a Academiei de Administrare s-a desfășurat o sesiune de instruire cu genericul „Resurse informaționale și documentare în sprijinul cercetării științifice” pentru studenții-doctoranzi ai anului I de studii ai Academiei, care a avut drept scop aprofundarea cunoștințelor și competențelor acestora privind utilizarea serviciilor de bibliotecă și informare bazate pe tehnologia informației, selectării și utilizării instrumentelor de informare, utilizarea în mod eficient și etic a informației oferite în acces deschis.

Instruirea a avut loc cu susținerea dlui Aurel SÎMBOTEANU, titular al cursului „Probleme fundamentale ale științei administrației”, doctor în științe politice, conferențiar

ar universitar, moderator al evenimentului, iar în calitate de formatori au fost Igor NEAGA, director interimar al Bibliotecii Științifice AAP, și Sergiu CARCEA, inginer programator.

Programul sesiunii de instruire s-a axat pe următoarele subiecte: utilizarea on-line a instrumentelor web elaborate de către Biblioteca AAP; utilizarea bazelor de date electronice pentru cercetare; serviciile online prestate de către Bibliotecă. Participanții au fost informați despre tranziția de la sistemele tradiționale de educație, la cele de tip nou, care îmbină pe larg instrumentele clasice cu tehnologiile informaționale.

În prezentarea sa, Igor Neaga a vorbit despre direcțiile generale de activitate a Bibliotecii AAP, aspectele structurale și de conținut a paginii web a Bibliotecii,

utilizarea sistemului de management din cadrul Bibliotecii și a cataloagelor online (OPAC), avantajele utilizării Instrumentului Bibliometric Național în activitatea de cercetare științifică.

Sergiu Carcea a vorbit despre importanța Repoziitoriului Instituțional AAP în procesul instructiv-didactic și de cercetare științifică în contextul instruirii online, implementarea unui nou instrument – Biblioteca Electronică, utilizarea bazelor de date naționale și internaționale.

Studenții-doctoranzi au apreciat înalt prestația formatorilor, au subliniat utilitatea și tendința mereu crescândă a

sistemelor informaționale cu interfață web ce oferă acces la resurse științifice digitale, prestarea de servicii la distanță, precum și a activităților de instruire privind utilizarea acestora în cercetarea științifică de care sunt preocupați în cadrul studiilor superioare avansate de doctorat.

Studiile superioare avansate de doctorat constituie tema interviului, din pag. 4, realizat cu Aurel Simboteanu, doctor, conferențiar universitar.

Sergiu CARCEA,
inginer programator,
AAP

Studiile avansate de doctorat în desfășurare

În anul universitar 2020-2021 în cadrul Academiei de Administrare Publică și-au început studiile doctorale, 14 studenți-doctoranzi. Pentru cei 11 de la profilul Științe administrative, în perioada noiembrie-decembrie curent, a fost realizat cursul „Probleme fundamentale ale științei administrației”, titular dl **Aurel SÎMBOTEANU, doctor în științe politice, conferențiar universitar** cu care corespondentul nostru a întreținut un dialog.

CORRESPONDENTUL:
Pentru început V-am ruga să ne spuneți ce reprezintă actualmente studiile superioare avansate de doctorat în sistemul de învățământ?

Aurel SÎMBOTEANU:
Statuarea acestora cu calificativul de studii superioare avansate de doctorat semnifică locul pe care le dețin în clasificatorul sistemului de învățământ superior, constituind ciclul III al studiilor superioare și ocupând nivelul 8, cel mai înalt, conform prevederilor Cadrului European al Calificărilor (EQF) și respectiv, Cadrului Național al Calificărilor (NQF). Studiile doctorale reprezintă, prima treaptă a carierei științifice prin antrenarea studenților-doctoranzi în studierea unor discipline relevante, dar și prin realizarea activităților de cercetare, dezvoltare și inovare.

COR.: Una din aceste discipline relevante este și cursul „Probleme fundamentale ale științei administrației”. Prin ce este important acest curs pentru formarea cercetătorilor științifici?

A. S.: Vom menționa că importante sunt toate cele patru cursuri prevăzute de planul de învățământ la studiile doctorale pentru primul an de studii, fiecare dintre ele aducându-și aportul la formarea competențelor de cercetare. Cât privește cursul „Probleme fundamentale ale științei administrației”, acesta are misiunea să asigure formarea competențelor profesionale de conținut, cognitive și de cercetare în domeniul științei administrației, precum și a unor competențe transversale, reieșind din caracterul interdisciplinar al științei administrației. Constituind componenta fundamentală în procesul studiilor

avansate, cursul nominalizat contribuie la aprofundarea, consolidarea și diversificarea competențelor analitice și de cercetare științifică și alinierea acestora la exigențele studiilor superioare de doctorat care își au particularitățile sale.

COR.: Ați menționat despre particularitățile studiilor superioare de doctorat. În ce constau acestea și prin ce s-au manifestat în cadrul cursului nominalizat?

A. S.: Una din aceste particularități constă în pregătirea avansată în domeniul cercetării științifice, asigurarea unui nivel sporit de concepere teoretico-metodologică și aplicativă a proceselor administrative. Aceasta se realizează atât prin studiile auditoriale cât și prin activitățile individuale ale studenților-doctoranzi. Încă o particularitate costă în ponderea mai mare, în comparație cu celelalte cicluri de studii, a lucrului individual. Bunăoară, la cursul „Probleme fundamentale ale științei administrației” timpul predestinat orelor auditoriale constituie zece la sută din volumul timpului pentru însușirea cursului, restul activităților studenților-doctoranzi constituie lucrul individual, ghidat de profesor.

În cadrul activităților audi-

toriale, care anul acesta au fost desfășurate în regim online, au fost scoase în evidență geneza, evoluția, interferențele structurale și funcționale între stat și administrația publică, examinate suporturile teoretico-conceptuale și metodologice ale științei administrației, elucidat rolul teoriilor clasice și contemporane în activitatea administrativă actuală și conținutul metodologic al acestora în cercetarea științifică. Activ s-au desfășurat dezbaterile asupra problemelor privind procesul de reformare a administrației publice din Republica Moldova din perspectiva prevederilor Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană.

Cât privește lucrul individual, acesta a fost axat pe satisfacerea intereselor științifice ale studenților-doctoranzi în domeniul activităților investigaționale. Pentru a răspunde mai deplin acestor interese, studenții-doctoranzi au avut posibilitatea să aleagă unul din cele trei produse preconizate: a) analiza unor izvoare bibliografice referitoare la conținutul cursului; b) expertiza unor acte normative vizând activitatea administrației publice, inclusiv la tema proprie de cercetare; c) pregătirea unui studiu cu folosirea metodelor de cercetare proprii științei administrației. Vom menționa că majoritatea studenților-doctoranzi au manifestat creativitate, au pregătit studii argumentate, astfel consolidându-și competențele de cercetare.

COR.: Activitățile auditoriale, dar mai ales elaborarea studiilor ca formă de realizare a lucrului individual, necesită o anumită bază bibliografică și un suport juridic adecvat. În ce măsură este asigurat pro-

cesul de studii doctorale cu aceste surse?

A. S.: Ați atins o problemă foarte importantă. Orice activitate de cercetare are nevoie de suficiente izvoare bibliografice, realizate anterior la tema respectivă de cercetare. Cu cât studentul-doctorand cunoaște mai profund aceste studii, cu atât mai bine poate să-și structureze și să realizeze investigațiile sale, excluzând suprapunerile. În acest sens, Curriculumul cursului „Probleme fundamentale ale științei administrației” conține o listă de izvoare bibliografice ale autorilor autohtoni și străini, studierea cărora constituie veriga inițială de familiarizare cu elaborările teoretico-conceptuale și aplicative ale științei administrației. Dar în dependență de tema individuală de cercetare, studenții-doctoranzi trebuie să extindă lista acestor izvoare.

În scopul facilitării acestui proces, în cadrul cursului, cu suportul Bibliotecii științifice a Academiei, a fost organizată o sesiune informațională cu genericul „Resurse informaționale și documentare online în sprijinul cercetării”, în cadrul căreia au fost expuse posibilitățile de utilizare a serviciilor tradiționale, dar îndeosebi a celor electronice prestate prin intermediul Catalogului Electronic, Revistelor în Acces Deschis, Instrumentului Bibliometric Național, Repozitoriului Instituțional al Academiei, Bazelor internaționale abonate de Academie, Publicațiilor digitale.

Consider că activitățile de studii auditoriale și neauditoriale, desfășurate până în prezent, dar și lucrul individual al studenților-doctoranzi, care încă continuă sub forma pregătirii și susținerii ulterioare a examenului de doctorat la disciplina respectivă, justifică titlatura de studii superioare avansate de doctorat.

**Interviu realizat de
Ion AXENTI**

Studiile la distanță formează studenți-masteranzi inteligenți și practici,

este opinia profesorului de la Catedra Științe administrative a Academiei de Administrare Publică, **Mihail ȘLEAHTIȚCHI, doctor habilitat în psihologie, doctor în pedagogie, conferențiar universitar**, care vine cu unele reflecții privind specificul și problemele studiilor online, la distanță.

Pe parcursul primului semestru al anului universitar 2020/2021, am predat, în regim online, trei discipline. Este vorba despre disciplina intitulată „Metode și tehnici de cercetare în științele sociale”, destinată studenților de la anul I, grupa 111, programul de masterat, „Administrare publică”, forma de învățământ cu frecvență la zi, despre disciplina intitulată „Psihologia conducerii în administrația publică”, ținută în fața studenților de la anul II, grupa 211, programul de masterat „Administrare publică”, forma de învățământ cu frecvență la zi și, în sfârșit, despre disciplina intitulată „Psihologia managementului public”, destinată studenților-masteranzi din anul I, grupa 110, programul de masterat „Teoria și practica administrării publi-

ce”, forma de învățământ cu frecvență la zi.

Am avut ocazia să conlucrez cu niște studenți-masteranzi inteligenți și energici. Mereu interesați de profilul profesional pe care l-au ales, ei au dat dovadă, și în condițiile învățământului la distanță, de responsabilitate, capacitate de organizare și spirit de inițiativă. Adeseori, mulțumită lor, orele de curs se transformau într-un autentic brain-ring, luând forma unor dezbateri intelectuale centrate pe logică, perspicacitate și erudiție.

Cu toate acestea, formatul online, precum s-a menționat nu o singură dată, este departe de a reda o modalitate eficientă de transmitere a cunoștințelor și de formare a aptitudinilor. El este, mai degrabă, acea

supapă de siguranță care ajută la menținerea ideii de învățământ în condițiile unor provocări nemaiîntâlnite până acum, precum este pandemia la nivel global COVID-19, fiind luate toate măsurile pentru a răspunde bine pregătiți acestei provocări. Or, în cazul formatului online, este greu sau aproape cu neputință să recurgi la intervenții cu caracter empiric, la simulări sau jocuri de rol. Interacți-

vitătea, la acest moment, este una forțată, și nu una obișnuită, normală, naturală. În pandemie, o asemenea stare de lucruri – nefirească, în fond – poate fi redresată doar parțial, prin recurgerea la formatul mixt (interacțiunile de tip online fiind complementate/combinat cu cele de tip față-în-față). Deși, și pe această dimensiune relațională, riscurile rămân a fi extrem de mari.

Dar aceasta este realitatea și noi trebuie să reacționăm cât mai practic. Din discuțiile avute cu colegii de la Academia de Administrare Publică, de la alte instituții de învățământ superior, apreciem că nivelul studiilor la distanță este unul bun. Și am convingerea că în perioada imediat următoare, cu luarea în calcul a experienței acumulate, acesta va fi și mai bun. Cu toate că speranțele noastre nădărdesc un viitor cât mai apropiat de clarificare a situației epidemice și revenirea la studiile tradiționale în aulele universitare și academice.

Masă rotundă cu genericul „Relațiile diplomatice în contextul internațional generat de pandemie”, desfășurată la Academie

Pe 17 decembrie curent, corpul profesoral și studenți-masteranzi la programul Relații Internaționale au participat la masa rotundă cu genericul „Relațiile diplomatice în contextul internațional generat de pandemie”, desfășurată online la Academia de Administrare Publică. În cadrul evenimentului, a avut loc întâlnirea cu ES Tatiana MOLCEAN, amba-

sadoarea Extraordinară și Plenipotențiară a Republicii Moldova în Confederația Elvețiană și reprezentant al Republicii Moldova pe lângă organizațiile internaționale care își au sediul la Geneva.

În debutul evenimentului, a venit cu un cuvânt de salut către participanți rectorul Academiei de Administrare Publică Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor uni-

versitar, care a menționat că AAP are o frumoasă tradiție de a invita reprezentanții corpului diplomatic, care să împărtășească din viziunile și experiența lor profesională.

În cadrul mesei rotunde au fost abordate problemele ce țin de complexitatea relațiilor diplomatice, în contextul internațional, generat de pandemie, provocările cu care se confruntă diplomații și autoritățile în noile condiții, capacitatea de a gestiona de la distanță procesele și a interacționa eficient.

Prezentarea ambasadoarei Tatiana Molcean a generat un viu interes din partea celor prezenți, profesorii și masteranzii venind cu întrebări și comentarii pe subiecte vizând relațiile bilaterale dintre Republica Moldova și Confederația

Elvețiană, protecția drepturilor omului, complexitatea organizării activității misiunii diplomatice în contextul pandemiei, relațiile cu diaspora, schimburile culturale.

Masa rotundă, organizată de Catedra Științe politice și relații internaționale, vine să contribuie la formarea specialiștilor de înaltă calificare pentru serviciul diplomatic, precum și pentru alte autorități ale administrației publice, care vor promova pe plan internațional, la un nivel profesionist, interesele naționale ale Republicii Moldova.

Angela POPOVICI,
doctor, conferențiar
universitar, șef Catedră
Științe politice
și relații internaționale,
AAP

2021

Ianuarie

L	M	M	J	V	S	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
24	26	27	28	29	30	31

Februarie

L	M	M	J	V	S	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

Martie

L	M	M	J	V	S	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Aprilie

L	M	M	J	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Mai

L	M	M	J	V	S	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Iunie

L	M	M	J	V	S	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Julie

L	M	M	J	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

August

L	M	M	J	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Septembrie

L	M	M	J	V	S	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Octombrie

L	M	M	J	V	S	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Noiembrie

L	M	M	J	V	S	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Decembrie

L	M	M	J	V	S	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

„Acel vlăstar plantat în primăvară dă roade bune de un sfert de veac”

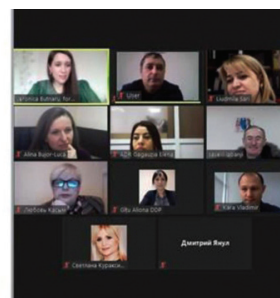
Scopul principal al dezvoltării regionale este dezvoltare armonioasă a teritoriului aferent regiunii din punct de vedere economic, social, cultural prin combaterea și evitarea manifestării efectelor procesului de urbanizare excesivă. Pentru a atinge aceste scop orice țară are nevoie de regiuni dinamice și competitive.

Astfel, în cadrul proiectului „Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova” (MSPL), implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), Academia de Administrare Publică a organizat, în perioada 14-18 decembrie curent, cursul de dezvoltare profesională „Managementul activității Consiliului Regional pentru Dez-

voltare”. Cursul a oferit un cadru de concepte și analize care pot fi utile membrilor Consiliilor Regionale pentru Dezvoltare direct implicați în proiectarea, coordonarea și monitorizarea politicilor de dezvoltare regională la nivelul regiunii de dezvoltare.

Echipa de formatori din cadrul Academiei de Administrare Publică și Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului au motivat și au ghidat beneficiarii instruirii întru atingerea scopului acestui curs - dezvoltarea competențelor în domeniul managementului mobilizării resursele regionale în scopul dezvoltării sta-

Managementul activității Consiliului Regional pentru Dezvoltare

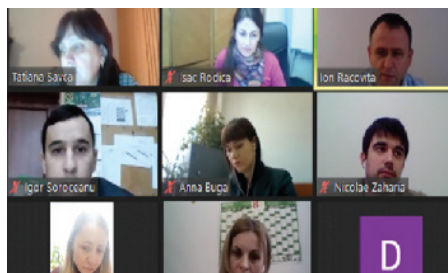

bile și durabile a localităților din regiune, prin accesul la cele mai noi teorii, concepte, modele și tehnici necesare pentru a dezvolta și promova regiunea și produsele regionale, prin facilitarea schimbului de cunoștințe și practici în domeniul politicii de dezvoltare regională,

precum și prin formarea unei atitudini constructive față de procesul de dezvoltare durabilă a regiunii.

Irina CIUTAC,
director adjunct,
Departament dezvoltare
profesională, AAP

Planificarea strategică și operațională în administrația publică

Academia de Administrare Publică a organizat, în perioada 14 – 18 decembrie, încă un curs la comanda de stat cu genericul „Planificarea strategică și operațională în administrația publică”.

Cursul a fost destinat funcționarilor publici de conducere/execuție din aparatul central al autorităților publice, responsabili de domeniu și s-a centrat pe consolidarea cunoștințelor, dezvoltarea abilităților și modelarea aptitudinilor de planificare strategică, analiză, monitorizare și evaluare a implementării obiectivelor strategice, oferind premise necesare pen-

tru o administrație performantă care să corespundă cerințelor cetățenilor.

În cadrul sesiunilor de instruire participanții:

- au cunoscut conceptele fundamentale ale managementului strategic, planificării strategice și etapele procesului de planificare strategică;

- și-au dezvoltat abilitățile de analiză a mediului intern și extern a organizației publice și de selectare a metodelor și tehnicilor optime de reali-

zare a procesului de planificare strategică;

- au identificat instrumente de monitorizare și evaluare a schimbării organizaționale etc.

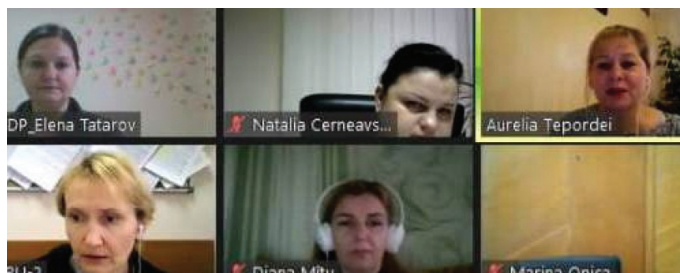
Cursul a fost prestat în format online de formatorii certificați ai Academiei de Administrare Publică cu experiență vastă în domeniu, care utilizează pe larg metode și tehnici interactive de instruire a adulților.

Aliona GIȚU,
specialist principal,
Departament dezvoltare
profesională, AAP

Formarea, recrutarea, promovarea și perfecționarea personalului din administrația publică au o importanță incontestabilă în asigurarea calității serviciilor oferite de autoritățile publice. Instituțiile publice trebuie să se concentreze, în primul rând, pe identificarea și atragerea celor mai competitivi candidați care participă în procesul de recrutare și selectare.

În perioada 08-09 decembrie, la Academia de Administrare Publică s-a desfășurat cursul „Recrutarea

Recrutarea și selectarea personalului

și selectarea personalului” pentru membri ai comisiilor de concurs din cadrul autorităților administrației publice centrale.

Cursul a avut ca scop

consolidarea cunoștințelor, dezvoltarea abilităților și modelarea aptitudinilor necesare pentru aplicarea corectă și uniformă a procedurii de organizare și desfășurare a

procesului de recrutare și selectare a personalului.

În procesul de instruire au fost discutate subiecte referitor la organizarea concursului pentru ocuparea funcției publice vacante, inclusiv desfășurarea probei scrise și a interviului.

Elena TATAROV,
specialist principal,
Departament dezvoltare
profesională, AAP

Programul Național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova (2021-2027)

Guvernul a aprobat Programul Național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova 2021-2027, în calitate de beneficiari ai Programului fiind desemnate orașele-poli de creștere: **Edineț, Soroca, Ungheni, Orhei, Cahul, Comrat** și zonele lor rurale adiacente. Acțiunea se înscrie în cadrul procesului de implementare a Strategiei naționale de dezvoltare regională pentru anii 2016-2020.

Rolul orașelor în evoluția social-economică a unui stat este unul determinant și de importanță majoră. Generic, orașele sunt locuri în care se produc cea mai mare parte a activităților economice, în care se înregistrează cele mai mari creșteri ale productivității și în care se creează cele mai multe dintre locurile de muncă noi. În prezent, orașele sunt asociate cu avantajele și oportunitățile oferite de aglomerarea diverselor sectoare economice.

Pe parcursul ultimelor decenii, dezvoltarea social-economică a Republicii Moldova a fost caracterizată de aprofundarea discrepanțelor teritoriale, reflectate, în special, prin concentrarea excesivă a resurselor în mun. Chișinău (și parțial în mun. Bălți) în detrimentul restului unităților administrativ-teritoriale. Mai mult, ponderea mun. Chișinău (unde locuiesc 25% din cetățenii țării) în PIB a crescut de la 45% în anul 2002 la 56% în 2013 și 58% în 2017, ceea ce demonstrează o continuă creștere a decalajelor regionale în dezvoltarea țării. Studiile în domeniu atestă clar că, actualmente, Republica Moldova își bazează creșterea pe nivelul de dezvoltare din Chișinău și Bălți, celelalte localități urbane nu au capacitatea de a valorifica oportunitățile de dezvoltare pentru sine și zona din imediata proximitate.

Practica internațională arată că fără orașe puternic

dezvoltate, o țară nu poate avea regiuni puternic dezvoltate și nici o economie națională robustă. Aceasta, deoarece dezvoltarea se manifestă prin concentrarea creșterii în câteva centre și propagarea acestora către zonele din jur, până când dezvoltarea ajunge în toate colțurile țării. Mai mult, zonele rurale nu pot avea performanțe bune fără zone urbane puternice, iar zonele urbane necesită o integrare teritorială corectă cu zonele rurale pentru a obține o expansiune și o dezvoltare durabilă: este greu ca una să fie posibilă fără alta. De menționat, ca Republica Moldova se prezintă astăzi ca fiind cel mai rural stat de pe continentul european, rata urbanizării constituind aproximativ 43%.

Toate aceste analize au rezultat în identificarea și recomandarea a 6 municipii pentru a fi sprijinite în vederea dezvoltării lor în calitate de poli de creștere: Edineț, Soroca, Ungheni, Orhei, Cahul și Comrat. Conform analizei, doar aceste 6 municipii posedă potențialul necesar de a deveni motoare de creștere economică la nivel național și regional.

Totodată, deși aceste 6 orașe sunt considerate că dispun de potențialul necesar pentru a deveni poli de creștere economică la nivel național și regional, nivelul lor de dezvoltare socio-economică este încă nesatisfăcător, le inhibă potențialul de

a acționa ca poli de creștere regională. Analiza detaliată a nivelului lor de dezvoltare releva că nici unul dintre ele nu corespunde integral criteriilor minime de definire a localităților urbane cu statut de municipiu, prevăzute în Legea nr. 764 din 27.12.2001, înregistrând carențe la majoritatea indicatorilor de dezvoltare.

Actualmente, peste 80% din drumurile locale din aceste municipii sunt de calitate nesatisfăcătoare. Mai mult, în municipiile Cahul și Ungheni ponderea drumurilor asfaltate este mai mic de 35%, ceea ce este mult sub nivelul minim de 60%, solicitat de legislația în vigoare ca condiție pentru o localitate urbană pentru a corespunde statutului de municipiu. Cu excepția mun. Orhei, nici unul dintre aceste 6 municipii nu dispune de un serviciu local de transport public urban de calitate acceptabil, autoritățile publice locale nefiind capabile financiar să asigure procurarea de unități de transport moderne.

Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare și utilităților locale este și ea un domeniu problematic pentru aceste 6 orașe. Cea mai nesatisfăcătoare situație se atestă în privința acoperirii cu servicii de canalizare și epurare a apelor uzate. Cu excepția mun. Orhei și Cahul, în restul municipiilor gradul actual de acoperire cu servicii de canalizare nu corespunde cerințelor minime (70%). Mai mult, în

mun. Comrat și Edineț acest indicator este mai mic de 50%. Gradul de acoperire cu iluminat public este sub nivelul stabilit de legislație în 3 din cele 6 orașe. 4 municipii (Edineț, Soroca, Orhei și Ungheni) nu dispun de poligoane autorizate de depozitare a deșeurilor solide, confruntându-se cu carențe serioase de mediu. Toate cele 6 municipii au carențe serioase în ceea ce privește calitatea infrastructurii urbanistice, aceasta fiind, în mare parte, dezvoltată în perioada sovietică, fără ca să beneficieze ulterior de intervenții sistematice de reabilitare și revitalizare urbană. Totodată, în ceea ce privește calitatea vieții, cu excepția mun. Orhei, celelalte municipii nu dispun de o infrastructură adecvată de spații publice și facilități pentru a acoperi necesitățile de bază (odihnă, agrement, sport) pentru a fi atractive cetățenilor.

Implementarea acestui Program urmărește soluționarea problemelor de bază de dezvoltare socio-economică a acestor 6 municipii în vederea valorificării potențialului acestora de orașe-poli de creștere regională. În acest sens, programul își propune să sprijine aceste municipii, să depășească principalele carențe de dezvoltare în vederea corespunderii indicatorilor minimali înaintați față de un oraș-pol de creștere regională.

(Continuare în pag. 10)

(Sfârșit. Început în pag. 9)

Finalitățile urmărite de Program sunt:

- locuitorii din toate orașele-poli de creștere vor avea acces îmbunătățit la infrastructură de mobilitate urbană și suburbană: (a) calitatea a peste 50% din drumurile locale majore va fi bună și foarte bună (în 2019, indicatorul a constituit în mediu 35%); (b) în toate orașele-poli de creștere va funcționa transport public de calitate (cu minimum 80% din flota de transport înnoită), care va acoperi minimum 85% din teritoriu (în 2019 transportul public urban era de calitate nesatisfăcătoare în 5 din 6 municipii);

- salariul mediu în orașele-poli de creștere va depăși media națională (în anul 2019 media pe 6 municipii a constituit 70-90% din media națională);

- rata de acoperire cu locuri de muncă (cu excepția celor cu finanțare din buget) în orașele-poli de creștere va depăși 55% față de numărul populației în vârstă aptă de muncă (în anul 2019 indicatorul a constituit 30-50%);

- capacitatea fiscală a orașelor-poli de creștere regională va constitui minimum 70% din nivelul mun. Chișinău (în anul 2019 aceasta a constituit 37-67%);

- nivelul de acoperire cu servicii de utilități publice în orașele-poli de creștere se va conforma cerințelor minime înaintate de cadrul legal: (a) minimum 70% acoperire cu servicii centralizare de canalizare, față de media cumulativă de 57% în 2019; (b) 80% acoperire cu servicii calitative de iluminare nocturnă, față de media cumulativă de 68% în 2019;

- dotarea tuturor orașelor-poli de creștere cu Stații de Epurare a Apelor Uzate care ar corespunde cerințelor normative și de eficacitate (în anul 2019 SEAU nu exista deloc sau funcționează doar parțial în 4 din 6 municipii).

Locuitorii din toate orașele-poli de creștere vor avea acces îmbunătățit la infrastructura socială și de recreere: (a) Funcționarea de complexe sportive multifuncționale (inclusiv bazine acoperite); (b) Funcționarea de zone de recreere la scară mare de importanță regională.

În termeni cantitativi, urmare a implementării Programului în municipiile beneficiare urmează: minimum 67.8 km străzi să fie modernizare (inclusiv borduri, trotuare și ieșiri de acces); minimum 80 unități să fie procurate pentru dotarea sistemelor de transport public urban în 5 municipii; să fie lansate 4 Incubatoare de Afaceri funcționale; două Platforme Industriale noi (mun. Cahul și Soroca) vor fi echipate cu rețele și pregătite pentru a găzdui noi investiții; 4 centre de business regionale vor fi funcționale; minimum 20 mii de cetățeni suplimentar vor avea acces la canalizare; o nouă stație de tratare a apei (mun. Edineț) va fi funcțională; vor fi construite 3 stații noi de epurare a stațiilor uzate (mun. Soroca, Ungheni și Comrat); minimum 20 de kilometri de străzi vor fi asigurate cu iluminat stradal nou-construit; vor fi amenajate și echipate 5 zone multifuncționale de recreere cu acoperire regională; 4 complexe noi sportive regionale vor fi construite și funcționale; Centrele civice în 3 municipii vor fi revitalizate; se va realiza revitalizarea urbană a minimum 20 de curți ale blocurilor de locuințe.

Programul pune accent pe obiectivul de creștere economică durabilă a celor șase orașe-poli de creștere. Elementul nou propus pentru implementare este noua paradigmă a dezvoltării regionale. În loc de a orienta efortul pentru reducerea dezechilibrelor regionale și, implicit, de a

încerca să menținem toate orașele la același nivel de dezvoltare, prin prezentul Program se propune a reorienta efortul de sprijin și asistență spre un nou obiectiv. Acest obiectiv vizează modul în care creșterea din anumite orașe cu potențial de a deveni motoare de creștere economică la nivel național și regional poate sprijini dezvoltarea zonelor rurale proxime ale căror ritm de creștere este mai lent. Prin aceasta nouă abordare, faptul că unele localități se dezvoltă mai rapid decât altele este benefic pentru toți.

Scopul urmărit de Program constă în crearea în Republica Moldova a unei rețele de orașe-poli de creștere regională, atractive pentru locuitori, antreprenori, vizitatori care generează creștere, ocupare a forței de muncă, stimulează dezvoltarea zonelor teritoriale adiacente. În cadrul Programului se propun a fi susținute financiar proiecte de dezvoltare a municipiilor, desemnate poli de creștere, și localităților rurale aflate în zona lor de influență, pe următoarele componente:

- conectivitate și mobilitate urbană, focusată pe modernizarea infrastructurii drumurilor și serviciilor urbane de transport public;

- competitivitate și susținerea activităților economice, focusată pe dezvoltarea infrastructurii de sprijinire a dezvoltării sectorului privat și atragere a investițiilor străine;

- revitalizarea urbană și dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice, focusată pe satisfacerea celor mai stringente aspecte ale calității vieții în orașe;

- modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare și rețelilor de utilități publice, focusată pe asigurarea adecvată a populației cu servicii de apă, canalizare, salubritate și iluminat stradal.

Pe fiecare dintre aceste componente, urmare

a unui proces consultativ amplu cu municipiile beneficiare, au fost identificate și se propun spre implementare un portofoliu de proiecte, care reflectă prioritățile individuale specifice ale fiecărui municipiu, determinate în baza evaluării necesităților minime pentru consolidarea potențialului de orașe-poli de creștere regională.

Specific documentelor de politică publică, Programul prevede un cadru instituțional de implementare, monitorizare și evaluare. Astfel, cadrul instituțional de implementare al Programului include un șir de instituții cu atribuții și competențe distincte și bine determinate, amplasate la nivel național, regional și local, în fiecare municipalitate beneficiară. Monitorizarea și evaluarea implementării prezentului Program va fi bazată pe mecanismul și procedurile complexe de monitorizare și evaluare a implementării Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională. Monitorizarea și evaluarea Programului se va realiza în baza Indicatorilor de rezultate și Indicatorilor de impact, estimând și stabilind pentru fiecare dintre obiectivele Programului, la nivel de componente, și pentru fiecare oraș-pol de creștere în parte.

Pentru implementarea Programului, pentru perioada 2021-2027, sunt prevăzute investiții în valoare de 2,781.4 miliarde MDL, cu finanțare de la Bugetul de Stat prin intermediului prezentului Program, din partea donatorilor, a organizațiilor financiare internaționale și contribuția autorităților publice locale.

Serghei PALIHOVICI,
doctor în științe politice,
conferențiar universitar
interimar, prorector,
AAP

A apărut nr. 4 al revistei „Administrarea Publică”

A apărut de sub tipar nr. 4 (octombrie – decembrie 2020) al revistei metodico-științifice trimestriale „Administrarea Publică”, ediție periodică a Academiei de Administrare Publică. Revista conține 16 articole, semnate de 20 de autori, dintre care din România, Ucraina și Cehia.

Revista se deschide cu rubrica tradițională **„Administrarea publică: teorie și practică”**, fiind publicat articolul *„Prestarea serviciilor sociale în Republica Moldova prin prisma evoluției cadrului legal general de reglementare”*, semnat de Serghei Palihovici, doctor în științe politice, conferențiar universitar interimar, Academia de Administrare Publică, și Liliana Palihovici, doctorandă, Academia de Administrare Publică, director Institutus Virtutis Civilis (IVC). Acest articol abordează o problemă-cheie în determinarea rolului și statutului autorităților publice, atunci când ne referim la una din funcțiile lor de bază: asigurarea populației cu servicii sociale de bază suficiente și de calitate. Dezvoltarea cadrului legal de reglementare reprezintă expresia clară și evidentă a capacității autorităților publice de a înțelege importanța consecutivității derulării proceselor de administrare publică și confirmării rolului de bună administrare a acestor procese. Pentru a defini un tablou complex al dezvoltării sistemului integrat de servicii sociale, analiza evoluției cadrului legal de reglementare reprezintă un element esențial în cadrul procesului. Dezvoltarea instituțiilor, a instrumentelor operaționale, resursele umane și finanțarea sunt elemente emergente ale procesului de dezvoltare a cadrului legal și ne arată în ce măsură reglementările legale sunt suficiente pentru a răspunde la provocările cu care se confruntă sistemul

integrat de servicii sociale în Republica Moldova.

Tot la această rubrică, Elvira Jorovlea, doctor, conferențiar universitar, Academia de Administrare Publică, semnează articolul *„Analiza eficienței managementului performanțelor la întreprinderile din Republica Moldova”*, în care este abordată problema capitalului uman care este una dintre puținele resurse ce poate oferi avantaj competitiv întreprinderilor publice, dar și private. Un alt articol, intitulat *„Argument pentru strategia anuală de achiziție publică a autorității contractante”*, autor - Mariana Odainic, doctor, conferențiar universitar, Academia de Administrare Publică, are ca subiect eficiența, din punct de vedere al costului, conformitatea legală, protecția mediului și promovarea inovării ce reprezintă priorități ale domeniului de achiziții publice.

Compartimentul **„Societatea civilă și statul de drept”** inserează studiile *„Legislația statelor care incriminează indirect răspunderea penală pentru infracțiunea de falsificare a probelor”*, autori - Marian Gherman, doctor în drept, conferențiar universitar, Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, și Eugeniu PETERSCHI, doctorand, Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și *„Reflectarea statistică a infracțiunii de omor”*, autor - Alexandru Cicala, doctor în

drept, Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova).

La rubrica **„Economie și finanțe publice”** cititorii pot lua cunoștință de mai multe probleme din domeniu în materialul *„Considerații referitor la aprofundarea inegalităților sociale în contextul dezvoltării economice a Republicii Moldova”*, semnat de Elena Vaculovschi, doctor în economie, conferențiar universitar, Academia de Administrare Publică, și Dorin Vaculovschi, doctor în economie, conferențiar universitar, Academia de Studii Economice din Moldova, precum și în materialul *„Modelarea în economia publică datorită ecuațiilor diferențiale de întârziere”* de Michal Myška, PhD student, Institute of Informatics, Faculty of Business and Management, Brno University of Technology, Brno, Czech Republic.

„Instruirea funcționarilor publici: strategii și tehnologii noi” este o rubrică de interes direct din partea funcționarilor publici. În această ediție a revistei, ei se pot informa despre procesele de instruire în materialele *„Evaluarea performanțelor funcționarilor publici în administrația publică locală”*, autori Ion Cozma, doctorand, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, România, și Alina Terenti, studentă, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, România, cercetare susținută

prin bursa de performanță științifică a Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, România.

Politica externă a Republicii Moldova este reflectată sub diferite aspecte la capitolul **„Relații internaționale și integrare europeană”** în materialele *„Politici de dezvoltare a Republicii Moldova – conținut și implicații spre integrarea europeană”*, semnat de Mariana Iațco, doctor în științe politice, lector universitar, Academia de Administrare Publică, și *„Metamorfoze geopolitice în contextul pandemiei COVID-19”*, semnat de Svetlana Cebotari, doctor habilitat în științe politice, conferențiar universitar, Academia de Administrare Publică, Universitatea de Stat din Moldova.

Cea mai diversă este rubrica **„Tribuna tânărilor cercetători”**, ceea ce dovedește interesul și numărul mereu în creștere al tinerilor cercetători. La această rubrică au prezentat anumite rezultate ale cercetărilor lor Olga Zaharia, doctorandă, Academia de Administrare Publică, Andrei Russu, doctorand, Academia de Administrare Publică, Elena Veselovskaia, doctorandă, Academia de Administrare Publică, Sergiu Bunici, doctorand, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Nicolae Pascaru, doctorand, Universitatea de Stat din Moldova, și Наталья Ярулина, аспирант кафедры украинского и иностранных языков Одесского регионального института государственного управления Национальной академии государственного управления при Президенте Украины.

Textul integral al revistei poate fi accesat aici: <http://aap.gov.md/files/publicatii/revista/20/108/7.pdf>

Vlad IONAȘCU

„Caravana de Crăciun” a fost lansată de Fundația de Caritate pentru Copii „Clipa Siderală” în anul 1998, cu scopul de a sensibiliza societatea privind problemele copiilor din instituțiile de tip internat din Moldova. Proiectul s-a transformat într-o acțiune de amploare, susținută de un șir de companii și întreprinderi, ministere și departamente, instituții de învățământ, reprezentanți ai presei etc. Specificul Caravanei constă în faptul că toate cadourile sunt transmise copiilor din internate „din mână în mână”. La fel, partenerii și voluntarii Fundației organizează și prezentau spectacole, concerte, discoteci pentru copii, le dăruiau multă atenție, căldură, dragoste – sentimente care aproape că erau străine pentru ei.

În primele ediții ale Caravanei de Crăciun, în Moldova funcționau peste 70 de instituții de tip internat, în care învățau, cel puțin, 12500 de copii. Dar cu timpul, a scăzut numărul internatelor și numărul copiilor care învață și trăiesc în acest tip de instituții. Însă problemele copiilor orfani și ale celor din familiile vulnerabile au rămas la fel de acute. Ținând cont de situația dată, „Clipa Siderală” își propune reformatarea acestei acțiuni de caritate, astfel încât copiii orfani și cei din familiile defavorizate să fie în vizorul societății pe parcursul întregului an prin acțiunea „Caravana Bunătății”.

În anul 2017, „Caravana de Crăciun” s-a învrednicit de titlul „Marca Comercială a Anului 2016” și Medalia de Aur în categoria „Servicii, fi-

Caravana de Crăciun

nanciare, editoriale, de consum și vânzări cu amănuntul” în nominalizarea „Aprecieria consumatorilor”.

Activitățile organizațiilor și companiilor din Moldova au fost afectate anul acesta de mai mulți factori, cea mai mare provocare fiind criza epidemiologică. Fundația de Caritate pentru Copii „Clipa Siderală” nu este o excepție, în acest sens. Și noi am fost nevoiți să facem modificări considerabile în acțiunile de caritate pe care le organizăm în fiecare an, începând cu 1989. Or, copiii orfani din internatele, care mai funcționează în Republica Moldova, dar și cei din familiile defavorizate, continuă să creadă în magia sărbătorilor de iarnă și așteaptă cu nerăbdare pe Moș Crăciun să vină la fiecare pentru a aduce cadourile pe care le visează cei mici.

Astfel, am decis să organizăm și anul acesta Caravana de Crăciun. Și de această dată, Caravana va ajunge la copiii din școlile internat și din familiile defavorizate din

diferite localități ale Moldovei. Desigur, cu respectarea tuturor condițiilor impuse acum de situația epidemiologică. Deci, am renunțat la concerte, concursurile, spectacolele pe care le organizăm, de obicei, pentru copii pe care îi vizităm. Le transmitem cadourile fără a intra în contact direct cu ei.

Academia lui Moș Crăciun 2020. În anul 2001, Moldova a urmat exemplul unor țări europene și, la inițiativa Fundației de Caritate „Clipa Siderală”, a fost fondată „Academia lui Moș Crăciun”. Obiectivul princi-

pal îl constituie restabilirea imaginii lui Moș Crăciun, a tradițiilor și legendelor asociate cu acest personaj. Moș Crăciun are o imagine, un caracter și un colorit aparte față de ceilalți. El - este unic. Din 2001, activează poșta lui Moș Crăciun.

Anual, Academia primește peste 16 mii de scrisori adresate Moșului. Astfel, copiii își împărtășesc cele mai tainice gânduri și emoții. Iar răspunsul îl primesc într-un plic colorat.

În fiecare an, fără excepție, în pragul sărbătorilor de iarnă, Academia lui Moș Crăciun intră în acțiune. Anul acesta, chiar dacă a fost mai complicat, Moșul împreună cu suita sa ajunge în casele fiecăruia datorită emisiunii: „Surprizele lui Moș Crăciun - ediție ONLINE”. Această iarnă va fi plină de feerie LIVE, iar de Anul Nou Moș Crăciun împreună cu invitații speciali vor împărți cadouri și vor împărtăși magia și tradițiile sărbătorilor de iarnă cu toți.

Silvia BRADUȚAN,
manager, FCC
„Clipa Siderală”

ECHIPA EDITORIALĂ:

Sergiu VLADICA - șef Secție

Ion AXENTI - specialist principal

Ana-Laura PAȘNIC - specialist principal

Marina PASTUH - inginer-programator

ADRESA NOASTRĂ:

MD 2070

mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.
Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 320.

Bun de tipar 29.12.2020

Tipar executat la Universitatea de Stat din Moldova

CONTACTE:

E-mail: aap.editura@yahoo.com

Tel: 0- 22- 28-40-78

